

29 - січня -

День пам'яті Героїв Крут

29 січня 1918 року поблизу залізничної станції Крути(у 18 км від станції Ніжин Чернігівської області) на лінії Москва – Бахмач – Київ відбувся нерівний бій сотні Юнацької школи ім. Богдана Хмельницького. “Помічного куреня студентів січових стрільців” всього 600 чоловік з 4-х тисячним загоном більшовицької армії під командуванням колишнього царського жандармського полковника М.Муравйова, де полягло 300 студентів. Це був той самий Муравйов, який 29 січня видав “Наказ по арміях №14”, де цинічно заявив: “Цю владу ми несемо з далекої Півночі на вістрях своїх багнетів і там, де її встановлюємо, всемірно підтримуємо її силою цих багнетів...””.

У тому нерівному бою загинуло близько половини юних, ще необстріляних й незагартованих бійців. Серед полеглих був і командир студентського куреня сотник Омельченко. Проте їхня смерть не була марною. Опір під Крутами на кілька днів стримав окупацію Києва більшовицькою армією, що мало помітний вплив на успішне закінчення Берестейського договору. Не меншим було і моральне значення бою, що став символом жертовності, на якому виховувались покоління молоді.

Трагедія під Крутами знайшла палкий відгук у серцях свідомих громадян України і далеко за її межами. Відомі поети, прозаїки, публіцисти С.Єфремов, Л.Старицька–Черняхівська, Д.Дорошенко та інші опублікували щирі і зворушливі статті у вільній пресі про героїчну загибель юних бійців за волю.. Так, Л.Старицька–Черняхівська у статті “Пам'яті юнаків-героїв, замордованих під Крутами” писала: “Для нас могила ця лишиться на віки полум'ям віри, вона дала нам незабутнє минуле. Це буде друга свята могила над Дніпром”.

В пам'яті поколінь назавжди залишиться подвиг студентів, що полягли під Крутами в боротьбі за вільну Україну.